

ཀུན་ཕུན་ལེན་གཏམ་རྒྱུད།

2019年12月12日

དཀར་ཆག

“རྩྱུད་”ཀྱི་དགུན་ཁ།	1
འབྲུལ་ཚན་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཕ་བ་ནས་ཡིན་མི་ཚོགས་	4
ཁོང་ཆར་པའི་ཁོད་ཏུ་ཕེབས་ཐུང་།	8
ཆོང་ཁང་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་བར་ཕེབས་སྐབས།	11
ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་ཤོགས་པོ་རྒྱ་བྱུང་།	14
དུས་ཆེན་གྱི་ལག་ནགས།	20
ཁོང་གིས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཏུ་བཞུགས།	22
ཏེ་སྐད་ཡིང་རྒྱ་མཚོ་དཀྱིལ་ས་ལྷུ་འཁྱུར་ཞིག་	25
པམ་སྐབས་ཚོལ་པའི་མེ་ཉོག་རྒྱུན་པོ་གཅིག་	30
ཚོམ་འབྲི་སྐབས་ནང་དོན་དང་དཔོན་དོན་ཡོད་པ་ཕྱིར་དགོས།	34
ས་འཁོར་གྱིས་རྒྱ་རྒྱ་ཕྱེ་བ།	38
ཞིང་ཁའི་ཕྱི་ནང་གང་སར།	43
“གྱིས་པ་ནི་མེས་རྒྱལ་གྱི་འབྱུང་འབྱུར་ཡིན།”	47
“ང་ལྷགས་ཤོང་མོག་མོག་གཉིས་ཉི་གེ་ཡིན།”	50
ཞེས་མིའུ་ལ་སྤྱག་རིས་སྤྱག་བརྒྱར་མ་གནང་།	53
ཁོ་ཆོད་གཟུགས་པོ་བཟུ་རྒྱར་ཤེམས་ཁྲལ་མི་དགོས།	56
ནོར་འབྲུལ་གྱི་ཁྱོད་གཞི་དག་ཤེལ་བྱས་པ།	60
རང་རྒྱལ་ནས་བསྐོས་པའི་ཁོང་འཕྱར་གནམ་གྱིར་བཞུགས་པ།	64
ཕྱིར་ཆོས་གྱིས་པའི་ཆེད་ཏུ་འཁྲབ་སྟོན་མང་ཙམ་ཕྱིར་དགོས།	68

རང་གི་བསམ་འཆར་གཞན་ལ་བཅན་འགྲེལ་བས་བྱ་བྱ་མེད།	72
མིག་འཕྲུལ་འཕྲུལ་མཁན་གྱི་མཉམ་ལས་པ།	77
ཐུགས་ཁར་ནས་འཁྱོར་བའི་དདུལ་སྐྱོར་100	80
དག་འཁྱིད་ལྡན་པའི་ཆུ་བོ་དྲུག་ཆེན།	85
ཐུགས་རྒྱུང་རྒྱང་གིས་ལམ་བརྟན་པ།	88
སྒྲུབ་ལྟེ་པོ་དོ།	92
ཆུ་རྒྱལ་བའི་ལེགས་ཆར་སྒྲོབ་སྒྲོབ་ལྱེད་དགོས།	95
“མང་ཆོག་ས་ཆོ་ཡང་ཆར་པས་བབ་འདུག	99
ད་དྲུང་ས་ཡོམ་རྒྱག་བཞིན་མཆིས།	102
ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་གཅིག	106
བརྗོད་པ་བྱུང་མེད་གཅིག་མེས་འཆིག་ནས་རམས་སྒྱུར་བྱུང་ཆེས།	109
འོག་འདུག་གཅིག	112
གནའ་བོའི་ཤྱོད་ཁྱེད་གྱི་བཞུགས་གནས་རྒྱུ་པ།	115
འདྲ་མཉམ་ཐོག་གནད་དོན་ལ་ཆོད་བརྒྱག་རྒྱ་དར་སྤེལ་སྤེད་དགོས།	120
《ལྷང་མེན་དངོས་ལྷ་ཉི་ཤུའི་》པར་དེ་བཙོ་མ་བྱུང་པ།	123
ཆུ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ཐོན་དར་སྤྱོད་བཞུགས་པ།	126

“རྫོགས་ཀྱི་དབྱུག་ཁ།

གང་ངད་ཆེ་བའི་དབྱུག་ཁ་འི་དུས་ཀྱི་ས་རུབ་ཅམ་ཞིག་ལ། སྤྱིང་
སྤྱོན་གཏུ་ལགས་དགོང་ཚིགས་མཆོད་བྱ་བ་རྗེས་སྒྲོ་འདྲི་བྱེད་གས་སུ་འཆམ་
འཆམ་ལ་ཐེབས། ཁོང་འགྲིམ་འགྲུལ་ཉེན་ཚུགས་པའི་བཞོད་འདོམས་
ཉེགས་བུའི་འབྲིས་སུ་ཐེབས་སྐབས་དབང་མེད་དུ་གྲོམ་མཚམས་བཞག
ཁོང་གིས་ཅུང་ཟད་འདར་བཞིན་པའི་ལས་བྱ་དམག་མིར་ག་རེ།
ཁྱིད་རང་ཞེ་པོ་འབྲུག་གི་འདུག་གམ་”ཞེས་དྲིས་པར།

ལས་བྱ་དམག་མིས་སྤྱིང་སྤྱོན་གཏུ་ལགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་སྐད་ཆ་
འདྲི་བ་མཐོང་སྐབས། སེམས་འཁྱར་ཆེན་པོ་ཐེབས་པའི་ངང་འོ།
འབྲུག་གི་མི་འདུག དབྱ་འཛིན་གྱི་བདེ་འཇགས་ཡག་པོ་སྤྱང་བྱ་བ་ན།
ང་.....”ཞེས་བྲེལ་འཛུབ་ཀྱིས་ཁྱུས།

“ངས་བལྟས་ན་ཁྱིད་རང་ཞེ་པོ་འབྲུག་འདུག་”ཅེས་སྤྱིང་སྤྱོན་གཏུ་
ལགས་ཀྱིས་ཁོའི་སྐད་ཆའི་ཤོད་མཚམས་བཅད་པ་དང་། བཀའ་མོལ་
གསུང་གིན་ཁོའི་ལག་པ་འཕྱར་འཕྱར་གནང་།

དམག་མི་དེས་“དངོས་གནས་འབྲུག་གི་མི་འདུག་”ཅེས་ཤོད་བཞིན་
ལག་པ་བརྩུས།

སྤྱིང་སྤྱོན་གཏུ་ལགས་ཀྱིས་ཤ་ཆའི་ངང་དམག་མི་དེའི་ལག་པར་བྱིལ་
བྱིལ་གནང་བཞིན་“རྫོ་རིལ་ནང་བཞིན་རེད། ད་དུང་འབྲུག་གི་མི་
འདུག་ཟེར་རམ་”ཞེས་གསུངས།

དམག་མི་དེས་དེ་སྤྱར་སེམས་འཛབ་ངང་གུས་པའི་པོ་བ་ཡག་པོ་
མེད། བད་ཀན་སྒྲག་པོའི་ན་ཆ་ཡོད་”ཅེས་གསལ་བཤད་ཁྱུས།

“ས་བ་ཡག་པོ་མེད་པ་དེ་ནི་འབྲུག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རེད་” ཅེས་གསུངས་པ་དང་སྤྱུགས་སྤྱིད་སྤྱོན་གྲུ་ལགས་ཀྱིས་དམག་མི་དེའི་རྒྱུན་ཆས་ལ་གཟིགས་བཞིན་“པགས་པའི་རྒྱུན་ཆས་མ་རྒྱུན་པ་གང་ཡིན་ནམ།” ཞེས་གསུངས།

“ང་ཚོའི་པགས་པའི་རྒྱུན་ཆས་ནི་བཅེངས་འགྲོལ་མ་བཏང་གོང་ནས་ཉར་ཆགས་བྱས་པ་རྒྱང་རྒྱང་ཡིན་པས། དེ་དག་ཆེ་ཞིང་རལ་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་ན་གོང་བའི་སྤྱ་རྩུབ་པོ་འཛིང་པར་བྱག་ཡོང་གི་འདུག་” ཅེས་གསལ་བཤད་ཞུས།

སྤྱིད་སྤྱོན་གྲུ་ལགས་ཀྱིས་“ད་བྱེད་དུས་འདི་འདྲ་ཡིན་པ་རེད་” ཅེས་གསུང་ཞིང་དགོངས་བསམ་བཞེས་རྒྱུན་དུ་ཕེབས།

དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་འགྲིམ་འགྲུལ་རུ་ཆེན་གྱིས་ཆང་མར་ཉ་དགྲིས་ལེན་པར་ཡོང་དགོས་པའི་བརྒྱ་ཐོ་བཏང་ཞིང་ཆང་མས་ཉ་དགྲིས་དགྲིས་པས་ལུས་སྦྱད་རྫོ་སོབ་སོབ་ཆགས་པ་རེད།

ཉིན་ཞིག་གི་ཕྱི་རྫོ་སྤྱིད་སྤྱོན་གྲུ་ལགས་སྤར་ཡང་འགྲིམ་འགྲུལ་ལས་བྱ་ཁང་ནང་ཕེབས་པ་རེད། ཁོང་གིས་ལས་རེས་དམག་མིར་“གང་འདྲ་དུག་གམ། ཉ་དགྲིས་དགྲིས་རྗེས་དེ་སྤོན་ལས་རྫོ་རུ་ཕྱིན་འདུག་གམ་” ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་།

དམག་མི་དེས་སྤྱིད་སྤྱོན་གྲུ་ལགས་ལ་གྱུས་འདུད་གཅིག་ཞུས་ནས་དགའ་སྤྱོད་དང་“རྫོ་རུ་ཕྱིན་འདུག སྤྱིད་སྤྱོན་མཆོག་གིས་ཐུགས་འཁྲར་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་” ཞེས་ལན་བཏབ།

“འདི་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྫོ་ཆོས་བྱ་ཐབས་ཤིག་རེད། མིག་ལ་མཛེས་པོ་མེད་ཀྱང་། གང་དར་འགོག་གི་རེད།”

“ལགས་རེད། སྲིད་གྲོན་མཆོག་”

[illegible]

འབྲུལ་ཆེན་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་རྩ་བ་ནས་ལེན་མི་ཆོག

ལོ་ཞིག་ལ། གཏུ་ཨེན་ལེ་རྟ་གཏུ་ལ་གཟིགས་ཞིབ་བྱ་བ་རྗེས། བེ་
ཅེང་ལ་ལོག་ཐེབས་བྱ་བས་ཡོད། གཏུ་ཨེན་ལེ་རྟ་གཏུ་ལ་བཞུགས་རིང་
གི་སྐྱ་སྤང་སྤྱུ་ཡང་མང་གང་སའི་བསམ་པར། སྤྱི་ལོ་གཏུ་ལགས་
རྟ་གཏུ་ལ་ཐེབས་རྒྱ་ཏེ་ཅང་དཀོན་པོ་ཡིན་པས། གང་འདྲ་བྱས་ཀྱང་
ཁོང་ལ་ཐུག་ཅིགས་སུ་བྱ་ཞིག་འབྲུལ་དགོས་ཅེས་རེད། གང་ཞིག་སྤུལ་
ན་ལེགས་སམ། ཡོད། ཞིང་རའི་ནང་ནས་སུན་མ་རྒྱ་མ་ཁ་ཤིས་བསྐྱར་
ཏེ་སུན་མ་གསོས་པའི་བྱོ་བ་གཟིགས་རྟགས་ཞུ་རྒྱ་རེད་སྟེ། དེ་མ་ཐག་
ཁོས་སུན་མ་རྒྱ་མ་ཁ་ཤིས་བསྐྱར་ནས་གནས་ཀྱི་འབབ་ཐང་དུ་སྤྱེལ་བར་
སྤྱིན་པ་རེད།

གནས་ཀྱི་ཐང་དུ་མང་གང་སོ་ཡིས་སྤྱི་ལོ་གཏུ་ལགས་ཀྱི་སྐྱ་སྤང་
བ་ཀྱའོ་ཤིང་ཅེ་ཆུར་འཐེན་ནས་“ཀྱའོ་ལགས། སུན་མ་རྒྱ་མ་ཁ་ཤིས་འདི་
ཁྱིད་ཀྱིས་ཁྱིར་ནས་སྤྱི་ལོ་གཏུ་ལགས་ལ་བྱོ་བ་ཞིག་ཐུང་དུ་འབྱུག་རྟགས་
གནང་”ཞེས་བཤད།

ཀྱའོ་ཤིང་ཅེས་ཆུལ་དེ་མཐོང་སྐབས་ཆབ་ཤི་ལངས་ནས་ལམ་སེང་
“འགྲིག་གི་མ་རེད། འགྲིག་གི་མ་རེད། སྤྱི་ལོ་གཏུ་ལགས་ཀྱིས་ས་ཆ་
གང་དུ་ཐེབས་ཀྱང་འབྲུལ་དངོས་རྩ་བ་ནས་ལེན་མི་ཆོག་གསུང་སྤྱོད་ཡོད་”
ཅེས་བཤད།

མང་གང་སོ་ཡིས་ཀྱའོ་ཤིང་ཅེས་ཁས་མི་ལེན་པ་མཐོང་རྗེས་སྐད་ཆ་
གང་ཡང་མ་བཤད། གནས་ཀྱི་འཕྲར་བའི་རྗེས་ལ། ཀྱའོ་ཤིང་ཅེས་མིག་
ངོར་སྤྱོད་ཀྱི་སུན་མ་རྒྱ་མ་ཁ་ཤིས་དེ་ཁྱག་གྱིག་ཅིག་དུ་བཞག་ཡོད་པ་

མཚོང་བས་ཆག་སྒོ་བསྐྱངས་སོང་། སྲིད་སློན་གྲུ་ལགས་ཀྱིས་གཟིགས་
ན་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་སྟུམ། ལམ་བར་གྱི་ཤིང་ཅེ་སྒོ་བདེ་པོ་ཞིག་ཙེ་
བ་ནས་བྱུང་མེད། ལྟ་བས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་གནས་ཚུལ་དེ་སྲིད་སློན་
མཚོག་གིས་མཆིན་མེད།

པེ་ཅིང་ལ་འཁྱར་རྒྱུ། གྱིང་ཤིང་ཅེས་སྲིད་སློན་གྲུ་ལགས་ཟེ་
ཁང་ནང་ཞལ་ལག་མཚོན་པའི་སྐབས་དང་བསྐྱུན་ནས། སྒྲ་མ་རྒྱ་མ་ཁ་
གས་དེ་སྒོག་ཏུ་སྲིད་སློན་གྲུ་ལགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོགས་ནས་ཐབ་ཚང་ནང་དུ་
བསྐྱུལ། སྐབས་དེར་ཁོ་པའི་སེམས་ནང་སྲིད་སློན་གྲུ་ལགས་ཀྱིས་
མཆིན་མི་ཡོང་ངམ་སྟུམ་ཉེ་སྤྱིང་ཁ་ནས་ཐོན་གྱུ་བས་བྱས་ཡོད་མོད།
ལྟ་བས་ལེགས་ནས་སྲིད་སློན་གྲུ་ལགས་ཞལ་སྐྱོར་སྐྱོགས་མེད། དེས་ན་
ཁོ་གཞི་ནས་སེམས་སྤོང་དུ་བབས་པ་དང་། སྒྲ་མ་བཞག་སྟེ་རྒྱང་བ་
གང་ཡང་མེད་ཁུལ་གྱིས་ཐབ་ཚང་ནས་ཐོན་ཡོང་། ཁོ་པ་ཟེ་ཁང་ནས་ཁ་
གྱིས་གྱུ་བས་བྱེད་སྐབས་སྲིད་སློན་གྲུ་ལགས་ཀྱིས་“གྱིང་ལགས། བྱེད་
རང་འདི་གར་ཐེབས་དང་”ཞེས་གསུངས།

ཁོ་པས་སྒོ་མི་བདེ་བའི་ངང་གྲུ་ཞེན་ལེའི་སྐྱ་མདུན་དུ་བྱིན།

“བྱེད་ཀྱིས་ད་གིན་ཐབ་ཚང་ནང་ག་རེ་བྱིར་བ་ཡིན་ནམ་”ཞེས་
བཀའ་འདྲི་གནང་། ཁོ་པས་གཡོལ་ཐབས་མེད་པ་ཤེས་པས་སྐད་ཆ་དྲང་
པོ་མི་ཉུག་མེད་བྱུང་།

གྲུ་ཞེན་ལེ་དགོངས་པ་ཆེན་པོ་ཚོམས་ཏེ་སྐམ་བརྒྱིང་ངང་“ངས་
ནམ་རྒྱུན་ས་ཆ་ག་པར་སླེབས་ཀྱང་འབུལ་ཚན་ཙེ་བ་ནས་ལེན་མི་ཚོག་ཅེས་
ག་ཚོད་ཤོད་ཀྱི་མི་འདུག་ལམ། བརྟེན་ཆར་བ་རེད་དམ་”ཞེས་གསུངས།

གྱིང་ཤིང་ཅེ་གདོང་དམར་པོར་རྒྱར་པ་གཟིགས་དུས་གཞི་ནས་གྲུ་

ཡོན་ལེས་“ད་འགྲིག་མོང་། རྩོད་ཀྱིས་སྒྲན་མ་རྒྱ་མར་བཀྲག་ནས་རིན་པ་
གཙོད་ཐོབ་པ་དེ་སང་ཞིན་བསྐྱར་དགོས་”ཞེས་གསུངས།

ཀྲཱི་ཤིང་ཅེས་“ཤེས་མོང་”ཞེས་ཁས་ལེན་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བའི་བསམ་བློ་
སྐབས། གཏུ་ཡོན་ལེས་སྒྲན་ཡང་ཁོ་སྒྲན་བཏང་ནས་“དོན་དག་དེ་ལྟར་
ད་དུང་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་དགོས། བསམ་མཁོ་ཡག་པོ་བཏང་ནས་དུས་ཚོད་
གང་དང་ས་ཆ་གང་དུ་ཡོན་ཡང་ད་དུང་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་བྱུང་ཆོག་པ་
བཞིན་རིན་དུལ་བསྐྱར་དགོས། ཡོན་ཚད་བྱ་བ་འདི་འདྲ་ཆ་བ་ནས་
བྱེད་མི་ཉན་”ཞེས་གསུངས།

ཀྲཱི་ཤིང་ཅེས་གཏུ་ཡོན་ལེ་བཀའ་ལྟར་དོན་དག་ཚང་མ་བསྐྱབས་
རྗེས་ཁོང་ལ་སྒྲན་མོང་བྱས་པས། ཁོང་གིས་དཔྱེས་ཚོར་ཆེན་པོས་
“འགྲིག་ཤག་ འདི་འདྲ་བྱས་ན་འགྲིག་ཤག་”ཅེས་གསུངས།

ཡང་ཁོ་གཅིག་གཏུ་ཡོན་ལེ་ཐའེ་ཡོན་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་བར་
ཐེབས་རྗེས། དེ་ཅིང་དུ་ཡོག་ཐེབས་སྐབས་གནས་གཏུ་འདི་ནང་སྒྲན་གཅིག་
བསྐྱལ་ཡོད་པ་གཟིགས་པ་རེད། ཁོང་གིས་ཤེལ་ཚུབ་ཀྱིས་གམ་བཅར་གྱི་
མི་ལ་“འདི་ག་རེ་རེད་”ཅེས་བཀའ་འདྲི་གནང་།

གམ་བཅར་གྱི་མིས་“འདི་ནི་ས་གནས་འདི་ནས་ཐོན་སྐྱེད་བྱས་པའི་
ཁྱག་ཤེད་ལ་སན་པའི་རྒྱན་འབྲུམ་ཁྱ་བ་རེད། འདི་ནི་ཐའེ་ཡོན་མི་
དམངས་ཀྱིས་སྤྲོད་སྤྱོད་གཏུ་ལགས་སུ་སེམས་པ་མཚོན་བྱེད་སྟལ་བ་ཞིག་
རེད་”ཅེས་བྱས།

དེ་ལྟར་ཁོང་གིས་“འདི་ག་པར་འགྲིག་གི་རེད། མཁྱོགས་པོ་མར་
ཁྱེར་དགོས་”ཞེས་གསུངས། ཡོན་ནའང་སྐབས་དེར་གནས་གཏུ་འཕྱར་
གྲུབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། མར་ཁྱེར་ན་རྗེས་ཟིན་གྱི་མེད་པས། སྤྲོད་

མོན་པུ་ལགས་ཀྱིས་བེལ་འཚུབ་ངང་འབེལ་ཡོད་མི་སྣ་བརྒྱད་མི་དམངས་
ཤོག་སྒྲིལ་ཅུ་ཐམ་པ་བསྐྱར་གནང་བ་རེད།

ཁོང་ཆར་པའི་ཁྱོད་དུ་ཐེབས་ཐུང་།

ཕྱལ་ཡོངས་བཅོངས་འགྲོལ་བཏང་རྗེས། གྲུ་ཞེན་ལེས་ཀྱང་རྒྱ་མི་
དམངས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱལ་ཁབ་ཕྱལ་མིད་ཀྱི་བྱུང་ཁབ་གི་མིད་ཀྱི་ཐོན་ཐོག་མའི་
འགན་བཞེས་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་ཁོང་དེ་བས་ཐུགས་ཐེལ་ཆེ་དུ་ཕྱིན་
ཏེ། ཀྱང་དབྱང་གི་བཞོད་ཐྱིག་ལྟར་ཤེ་ཏེ་ཏེར་ལུས་གསོ་གནང་བའི་དུས་
སྤྱལ་ཁོང་གིས་ད་དུང་ཐུ་མཐུད་ཐུག་ལས་གནང་གི་ཡོད།

དྲག་ཆར་རྒྱང་འཛུབ་ཀྱི་ཞོགས་པ་ཞིག་ལ། ཤེ་ཏེ་ཏེར་རིག་གནས་
ཁང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དེ་སྟོང་ལྟར་ལྟར་དུ་བྱུར་ཡོད།

དོད་མ་མི་ལྷ་ཞའོ་མང་གི་ཕུ་ཁྱེ་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆར་རྒྱང་ལ་ལྟ་བཞིན་
ཏོན་ཐོར་ནས་ཡོད་སྐབས། སྤྱི་ཤར་དུ་ཁ་པར་གྱི་སྐད་ཐུས་ནང་ལོགས་ཀྱི་
དཔེ་ན་པ་དགྲུག་ ཞའོ་མང་གིས་ཁ་པར་ཡང་བྲངས་ནས་“མ་ཡོ། ག་
ནས་ཡིན་པུ”ཞེས་སྐད་ཆ་དེས།

“ང་འཇམ་གྱིང་ས་ཁྱ་ཞིག་གཡར་ཅིས་ཡོད། གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ་
ཞིབ་འཇུག་གཅིག་བྱེད་དགོས་ཡོད། ང་.....” ཞེས་པ་རྣམས་ཤི་
མིང་མ་བཤད་གོང་ཞའོ་མང་གིས་“དགོངས་པ་མ་ཆོམས། ཤོང་རིམ་གྱི་
གཏན་འབེབས་ལྟར་ས་ཁྱ་དེ་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་གཡར་གྱི་མེད། གལ་སྲིད་ཁྱེད་
རང་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ན་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་གཟིགས་པར་ཐེབས་”ཞེས་
བཤད། ས་རྣམས་ཤིས་སྒྲར་གསལ་བཤད་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ཁ་པར་
མར་བཞག།

ཡུད་ཅམ་ཞིག་ནས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་སྒོ་ག་ལེར་ཕྱེ་ན། དགྲུང་ལོ་
ལྷ་བཅུ་ལྷག་ཅམ་ལ་སོན་པའི་མི་ཞིག་ནང་དུ་འཛུལ་ཡོང། ཁོང་གི་ཐུག་

ནང་གི་ཆར་གདུགས་དེ་ནས་རྒྱ་མི་ཆད་པར་རྒྱའི་ཐིགས་པ་ཟག་གི་ཡོད་
ཅིང་། མཐོ་པོར་བཞེས་པའི་གུ་དྲུང་ཡང་རྒྱ་པར་རྒྱར་ཡོད། ཁོང་
གིས་འཇུམ་དཔུལ་དཔུལ་གྱིས་ཞེ་མང་ལ་“བུ་མོ། ང་ད་གི་ཁ་པར་
རྒྱ་པར་དེ་བུ་གཡར་རོགས་ཟེར་མཁན་དེ་ཡིན། ང་དེ་བུ་བལྟ་བར་ཡོང་
བ་ཡིན་”ཞེས་གསུངས།

ཞེ་མང་གིས་དེ་བུ་དེ་རྒྱ་མཐུན་དེ་ལ་སྤྱད། ཆར་རྒྱང་ལ་མི་
འཇོམས་པར་དཔེ་ཆ་བལྟ་བར་ཐེབས་མཁན་གྱི་ཆར་པོ་དེར་ཁོ་མོས་རྒྱ་
བཞེན་རྒྱ་བཞེན། རྒྱ་དྲུང་དུ་མིག་གཉིས་ཆེར་གདངས་ཤིང་དང་སངས་
པའི་ངང་“ཨ་ཅི། སྲིད་རྒྱོན་གྲུ་ལགས་”ཞེས་འཛོད།

ཁོ་མོ་འགྱུར་སེམས་ཆེ་ཐག་ཆོད་ནས་ཡུད་ཅམ་རིང་ཅི་བྱ་གཏོལ་
མེད་དུ་རྒྱར་ཏེ་“སྲིད་རྒྱོན་མཆོག་ དགོངས་འགལ་མེད་པ་མཆིན།
དགོངས་འགལ་མེད་པ་མཆིན། ང་གི་ཁ་པར་བཀོན་མཁན་དེ་རྒྱ་
ཉིད་ཡིན་པ་ངས་རྩ་བ་ནས་ཤེས་མ་ཐུང་། ཤེས་ན་ངས་ངས་པར་འབུལ་
བར་བཅར་གྱི་རེད་ལྟ། ཆར་རྒྱང་ཆེན་པོ་དེ་འདྲའི་ཁྲིད་དུ་རྒྱ་ཉིད་དེ་བུ་
གཟིགས་པར་ག་པར་ཐེབས་བཅུག་གི་རེད། བྱེད་རང་གི་རྩ་ཆེའི་དུས་
ཆོད་འཕྲོ་བརྒྱག་བཏང་སྤང་”ཞེས་ཞུས།

གྲུ་ཡོན་ལེས་གདམ་པོ་བཞད་ཅིང་སེམས་གསའི་ངང་“བུ་མོ། བྱེད་
ཀྱི་བྱེད་རྒྱངས་དེ་འགྲིག་པ་རེད། དཔེ་མཛོད་ཁང་ནང་དངོས་གནས་
སྤྲིག་སྟོལ་འབྱས་ཆང་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད། སྤྲིག་སྟོལ་སྤྲིག་ལམ་མེད་ན་
དཔེ་ཆ་དོ་དམ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད་”ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུ་མཐུན་
དཔུད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཟིགས་ཤིང་བཞུགས་སོ།

ཡིག་ཆ་གཟིགས་ཐུབ་པ་དང་། གྲུ་ཡོན་ལེས་ཞེ་མང་ལ་ཐུག་

བཏང་སྟེ་“དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ལས་ཀ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ཁྱེད་ཀྱིས་
ངེས་པར་དུ་ལས་ཀ་དེ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་” ཞེས་སྐུལ་ཕྱགས་གནང་ནས་
ཞལ་གྱུས།

ཆར་རྒྱང་ཁྲོད་རིམ་བཞིན་རྒྱང་རིང་དུ་སོང་བའི་གྲུ་ཡོན་ལེའི་སྐྱ་
རྒྱབ་ལ་བརྟེ་ཞིང་། ཞའོ་ཁང་གི་སེམས་ནི་ཡུན་རིང་བར་རྫོད་དུ་བབས་
པ་ཞིག་བྱུང་ཐེད་དོ།

ཚོང་ཁང་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་བར་ཕེབས་སྐབས།

ཉིན་ཞིག་གི་དགོང་མོར། མང་སྤུ་ཅིན་ཞེ་མང་ཚོང་ཁང་ཆེན་མོ་ནི་
རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཡོད་སྐབས། གློ་བུར་དུ་མིང་སྟོན་གྲུ་ལགས་ཚོང་ཁང་ལ་
གཟིགས་ཞིབ་གནང་བར་ཕེབས་ཀྱི་རེད་ཅེས་པའི་བརྗོད་ཐོར་འབྱོར།

ཚོང་ཁང་གི་འགོ་བྱིད་ཚོས་སྟོན་བཟུར་བྱས་ཆེས་“ཅ་ལག་གཟིགས་
མཁན་གྱི་མཐུན་ཆོ། ཉོ་དགོང་ཚོང་ཁང་ལ་ལས་འགན་གཞན་ཡོད་པས།
ཁྱེད་ནུས་པ་ཚོང་ཁང་ནས་སྟོན་ལ་ཐོན་རྒྱུས་གནང་”ཞེས་རྒྱུར་བཟུགས་
ནས་ལན་མང་བཤད།

བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལ། ཚོང་ཁང་གི་རྒྱུར་བཟུགས་
བཟུར་གཏོང་བྱེད་པའི་སྐབས་དེར། མིང་སྟོན་གྲུ་ལགས་འབྱོར་ཆར་
ཡོད། ཁོང་གིས་ཚོང་ཁང་གི་འགོ་བྱིད་ལ་ཡུག་བཟང་ཞེ། བུ་མས་བཅའི་
ངང་ནས་“འདི་ཁྱོད་རང་གི་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ཚོང་མས་ཅ་ལག་ཉོ་བར་
བཀག་འགོག་བྱེད་དོན་ག་རེ་ཡིན། མི་ཁྱོད་ཡིན་ན་”ཞེས་བཀའ་བཏུན་
གནང་།

ཚོང་ཁང་གི་འགན་འཁུར་གྱི་མཐུན་གྱིས་འཆོར་སྒྲུང་ངང་གད་མི་
དགོད་བཞིན་དུ་“ངས་རྒྱུར་བཟུགས་ནས་ཤོད་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།
མིང་སྟོན་མཆོག་སྟོན་ལ་ཆོགས་ཁང་ནང་རྒྱུར་ལ་ཞིག་གསོས་གནང་ན་”
ཞེས་བཤད།

“མིན། དེ་འདྲ་བྱེད་མི་དགོས་”ཞེས་གསུངས་གིང་། མིང་སྟོན་
གྲུ་ལགས་ཀྱིས་ཚོང་ཐོག་ཉོ་མཁན་དཔྱུས་མ་ཞིག་ལྟར་ཚོང་ཁང་ནང་དུ་
འཇུག་ཕེབས།

མིད་ལྷོན་གྲུ་ལགས་གསེར་ལྷག་བཙོང་སའི་སྒྲོམ་གྱི་མདུན་དུ་
ཐེབས་ནས་“སྒྲོ་མཐུན་ལགས། ང་ལ་ལྷུ་གུ་ཞིག་བཏུན་རྟགས་གནང་”
ཞེས་གསུངས།

ཆོང་པ་དེ་མགོ་པོ་རྒྱར་རྒྱར་གྱིས་ཅིས་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་པས་མགོ་པོ་
བཟུག་ཅམ་ཡང་མ་བྱས་པར་ལྷུ་གུ་ཞིག་ཆོང་སྒྲོམ་ཐོག་བཞག མིད་ལྷོན་
གྲུ་ལགས་གྱིས་ལྷུ་གུ་ལྷག་དུ་བཞེས་ཏེ་གུས་ཞབས་ཆེན་པོའི་ངང་“ངས་
རྟག་ཆ་སྒྲོག་ནས་ལྷ་ཆོད་གཅིག་བྱས་ན་འགྲིག་གི་རེད་པས་”ཞེས་གསུངས།

ཆོང་པ་དེ་ནི་ད་དུང་ཆོང་ཅིས་རྒྱག་རྒྱར་གྲེལ་བས་ཐོན་བན་རྒྱག་
བཞིན་དུ་མགོ་པོ་ཚྭ་ཚྭ་གྲུས།

མིད་ལྷོན་གྲུ་ལགས་གྱིས་རྟག་ཆ་སྒྲོག་ནས་ཐོག་བྱ་རྒྱར་རྒྱར་ཞིག་
གི་ཉིང་“གྲུ་ཞེན་ལེ”ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་བྱིས་གནང་། ཡིག་
འབྲུ་གསུམ་པོ་དེ་ཅིས་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་པ་དེའི་མིག་རྩར་སྒྲོ་བར་དུ་འཆར་
སྐབས་དང་སངས་ཤིང་ལམ་སེང་མགོ་པོ་ཡར་བཟུག་ནས་མིད་ལྷོན་གྲུ་
ལགས་ལ་བཏུས། སྒྲོ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིད་ལྷོན་ཁོང་རང་གི་མདུན་དུ་
བཞེངས་ཡོད་པས། ཁོ་པར་སེམས་འགྱུ་ཆེན་པོ་ཐེབས་ནས་ཡུན་ཙམ་
རིང་ག་ཞུ་འདི་ཞུ་མེད་པར་བྱུང་། མིད་ལྷོན་མཆོག་གིས་གད་སྟོང་བཞུད་
བཞིན་དུ་ལྷུ་གུ་པར་བསྒྲོགས་ཏེ་“བྲ། བྱེད་རང་ལྷག་ལས་གནང་ཡང་།”
ཞེས་གསུངས།

དེ་ནས་མ་ར་ཞར་བྱེད་གྱི་གི་ང་བཙོང་སའི་ཆོང་སྒྲོམ་མདུན་དུ་མིད་
ལྷོན་གྲུ་ལགས་གྱིས་རང་རྒྱལ་ནས་བཅོས་པའི་མ་ར་ཞར་བྱེད་གྱི་རྩ་ཁ་
གས་ལ་ཞིབ་ཐུག་གིས་ནས་ཆོང་པར་“བྱེད་རྒྱམས་ཀྱིས་བཅོ་ལས་ཐོན་
བྱེད་རྩེ་ཆེན་ཁག་ལ་གྱི་རྩའི་བྱས་ཆད་གོང་མཐོར་གཏོང་དགོས་ཞེས་ཡང་

ཡང་ཤོད་ཅིག ད་ལྟའི་གི་ང་འདི་དག་ང་འདྲ་པའི་མ་རར་འགྲོ་གི་མ་
རེད།”ཅེས་གསུངས།

ཁྱིད་ལྷོན་གཏུ་ལགས་ལྷ་ལྷམ་བཙོང་སར་ཐེབས་སྐབས། ལས་
མཆམས་འཁྲོག་པའི་དུས་ལ་སྒྲིབས་ཡོད་པས་ལས་བཅོ་རྒྱམས་ལས་མཐུག་
ཆོགས་འདྲ་ཆོགས་བཞིན་ཡོད། ཆང་མ་འཁྲོགས་སྒྲིམ་ལངས་པའི་ཆེད་
དུ་ཁོང་གིས་ཁྱ་སེམ་ཐེར་དཔེ་ཆོག་བསྒྲིགས་པའི་ཆོང་སྒྲིམ་གྱི་ཐུབ་དུ་
ཐེབས་ནས་ཁོ་ཆོའི་སྐད་ཆ་ཞིབ་པའི་ངང་གསན་ཞིང་བཞུགས། ཡུད་
ཅམ་ཞིག་ནས་ཆོང་པ་གཅིག་གིས་གཞི་ནས་ཁྱིད་ལྷོན་མཚོང་བས།
དགའ་ཡང་དགའ་ལ་ཞེད་ཀྱང་ཞེད་པའི་ངང་“ཁྱིད་ལྷོན་གཏུ་ལགས།
ཁྱིད་ལྷོན་གཏུ་ལགས་”ཞེས་སྐད་བརྒྱབ།

ཁྱིད་ལྷོན་གཏུ་ལགས་ཀྱིས་ལམ་སེང་“དགོངས་པ་མ་ཆོམས། བྱིད་
ཆོའི་ཆོགས་འདྲ་དགུགས་སེང་། ལྷན་རྒྱས་ལུ་མཐུད་ཆོགས་འདྲ་ཆོགས་
ཤིག་”ཅེས་གསུངས།

ཁྱིད་ལྷོན་གཏུ་ལགས་ཀྱིས་ལྷ་ལྷམ་ཆོང་ས་ནས་ཞལ་གྱེས་ཤིང་།
སྐར་ཡང་སྒྲིམ་ཆོང་ཁང་ཆེན་མོའི་ཆོང་སྒྲིམ་གཞན་ལ་གཞིགས་པར་
ཐེབས་སོ།

ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་སྒྲིགས་པོ་རྒྱ་བྲལ།

1957ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོར་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཀྱི་བཞོན་སྤྱི་འག་གཟུགས་པོར་ནད་གཞི་རྩ་ཆོགས་ཡོད་པའི་ས་གཤིས་མཁས་པ་ལའི་ཟླ་གོང་དང་ཡུ་རུ་ལུས་གསོ་གནང་བར་ཕེབས་ཏེ་རྩོམ་པོ་སྤྲོད་ཁོང་ཁྲུང་དུ་བྱུགས། ཟླ་བ་3པའི་དང་ཡུ་རུ་ལུས་བྱ་ཡིན་ལ་ཉི་མ་རྒྱ་བཞིག་བྱང་ཡིན། ལའི་ཟླ་གོང་གིས་སྤྱི་ཟླ་དང་མཉམ་དུ་སྒྲིག་རའི་ནང་འཆམ་འཆམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས། རྒྱ་བྲལ་དུ་རིག་ཤིང་དུ་འཛིན་ཆུང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་མཛོང་ཞིང་། མིག་འདྲིས་ཆེ་བའི་མི་ཞིག་འཛིན་ཆུང་ནས་བབས་ཏེ་ཁོང་ཆོའི་སྤྱི་གཞི་སྤྱི་ཡོང་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟར་རིམ་བཞིན་གྲག་རྒྱུ་ལྟེ་འཛིན་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཡུ་རུ་ལུས་ཡིན་པས། ལའི་ཟླ་གོང་དགའ་སྤྱོད་དང་གོམ་རྩལ་ས་མཁུགས་པོ་སྤྲོད་ཏེ་ཕེབས་བསུ་བྱ་བར་བྱིན།

ཡུ་ཡོན་ལེས་ཆུང་ནས་གསུང་སྐད་ཆེན་པོས་“ལའི་ལགས། ང་ཁྱེད་ལ་ལྟ་བུར་ཡོང་བ་ཡིན་” ཞེས་གསུངས་ནས་དགེས་པའི་བཞུད་མ་བཞེད།

ལའི་ཟླ་གོང་གིས་“སྤྱི་དེ་ལྟར་མཆོག་སྤྱི་གཞི་སྤྱི་ཡོང་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་ང་ལ་གཟིགས་པར་ཕེབས་ནས་.....” ཞེས་ཡུ་ཡོན་ལེས་ཕྱག་དམ་པོར་འཛུགས་ནས་རེ་ཞིག་གང་ལྟ་འདྲི་བྱ་མེད་པར་ལུས།

ཡུ་ཡོན་ལེ་ནི་བྱེ་ཁེ་སེ་ལོག་བྱེ་ཁེ་སྤྱི་གཞི་གཞུང་གི་སྤྱི་ཆ་བཞོགས་པ་དང་ཡུ་རུ་ལུས་རྩ་སྤྱོད་ལ་ཕེབས་པར་ཕེབས་རྒྱ་བའི་གོ་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་བར་གསེང་ཞིག་ལ་ལའི་ཟླ་གོང་ལ་གཟིགས་པར་ཕེབས་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་ལའི་ཟླ་གོང་ལ་དཔུང་སྒྲིག་བྱས་ནས་ཉལ་ཁང་དུ་ཕེབས་